

SISEMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Teie: 30.09.2015 nr 5-6/15-00292/003

Meie: 29.10.2015 nr 2-3/34-5

Mereõiguse kodifitseerimise lähteülesanne

Täname, et esitasite Siseministeeriumile arvamuse avaldamiseks mereõiguse kodifitseerimise lähteülesande projekti (edaspidi *lähteülesande projekt*). Siseministeerium toetab lähteülesande projektis esitatud üldiseid probleempüstitusi, kuid peame vajalikuks märkida järgmist.

1. Siseministeeriumi hinnangul peaks mereõiguse kodifitseerimine käsitlema merepääste õigusraamistiku korrastamist. Siseministeerium ei saa nõustuda lähteülesande projektis punkti 2.2.5 „Merepääste“ esitatud järeldusega, mille järgi on merepääste õigusraamistiku korrastamine mereõiguse kodifitseerimise käigus hetkel küsitav, sest Siseministeerium on sellega juba alustanud. Siseministeerium algatas 2014. aastal õigusruumi analüüsi koostamise kontrollimaks, kas merepääste reguleerimise eesmärki on võimalik täita olemasolevate seaduste muutmise või täiendamisega (korrakaitse seadus, politsei ja piirivalve seadus, päästeseadus), kuid algatatud õigusruumi analüüs on kitsama piirilusega ega hõlma valdkonda tervikuna, mistõttu peame vajalikuks, et mereõiguse kodifitseerimine käsitleks merepääste õigusraamistiku korrastamist. Arvestades asjaolu, et merepääste on üks osa otsingu- ja päästetöödest, mis on tihedalt seotud teiste valdkondadega, on oluline, et mereõiguse kodifitseerimine seda käsitleks.

Kuna merepääste ja lennupääste valdkonnad on omavahel tihedas seoses ning teatud olukordades lähevad Eesti päästepiirkonnas lennupäästesündmused üle merepäästesündmusteks (nt lennuk kukub merre), on Siseministeerium seisukohal, et mereõiguse kodifitseerimine peaks käsitlema merepäästet koos lennupäästega. Eeltoodust tulenevalt palume lähteülesande projekti täpsustada selliselt, et mere- ja lennupääste valdkonda käsitletakse ühtse tervikuna.

2. Lisaks esitame täiendava seisukoha lähteülesande projektis esitatud küsimusele „Kas mereõiguse kehtiv regulatsioon on mingis osas puudulik?“.

Siseministeerium on seisukohal, et ohutuse valdkonnas on probleemne päästevesti kandmine väikelaeval. Meresõiduohutuse seaduse § 37 sätestab nõuded väikelaeva kasutamisele. Nimetatud paragrahvi lõikes 1 on sätestatud, et väikelaeva kasutamisel ei tohi seada ohtu väikelaevas viibijaid ning väikelaeva ohutu kasutamise eest vastutab väikelaeva juht. Seaduses on sätestatud, et ohutusnõuete täitmise eest on vastutav väikelaeva juht. Siseministeeriumi

hinnangul ei määratle meresõiduohutuse seadus konkreetset kohustust päästevesti või ujuvusvahendi kandmiseks. Seega käituvad päästevesti mittekandvad isikud tänase seaduse järgi õiguskuulekalt. Päästevesti kandmise või ujuvusvahendi eesmärgiks on tagada väikelaeval viibivate isikute ohutus ning vältida võimaliku veeõnnetuse korral inimeste uppumist päästevesti mittekandmisest või ujuvusvaheni puudumisest. Samas leiame, et vastav regulatsioon peab olema paindlik ja jätma sellekohase otsustamise pädevuse väikelaeva juhile, kes kaalutleb päästevesti vajalikkust igal juhtumil eraldi, lähtudes eelkõige pardal viibivate isikute ohutusest. Siseministerium on seisukohal, et mereõiguse kodifitseerimise raames tuleks analüüsida ohutusnõudeid, et tagada selgus päästevesti kandmise kohustuslikkuse ja väikelaeva juhi vastutuse osas.

3. Täiendavalt märgime, et Politsei- ja Piirivalveamet viis läbi Hamburgi konventsiooni Annex 1 ja Chicago konventsiooni Annex 12 analüüsid ning praegusel hetkel tegeletakse analüüsides läbi töötamise ja täpsustamisega. Sellest tulenevalt tuleb lähteülesande projekti täpsustada ning lisada teave analüüsides läbiviimise kohta.

4. Täiendavalt peame vajalikuks märkida, et Siseministerium toetab lähteülesande projekti punktis 2.2.1. „Terminoloogia“ välja toodud Kaitseministeriumi seisukohta, mille järgi vajab täpsemat analüüsi ja selgemat regulatsiooni merepiiri kaitsmine.

5. Lisaks juhime tähelepanu, et mereala ruumilise planeerimise ettepanekud, sealhulgas kohalike omavalitsuste õigusi merealadel puudutav ettepanek, mis Siseministerium käesoleva aasta juulikuus esitas, on seotud regionaalvaldkonnaga, mis alates 1. septembrist 2015. aastast kuulub Rahandusministeriumi koosseisu. Sellest tulenevalt palume mereõiguse kodifitseerimise projekti kaasata ka Rahandusministerium.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Küüt
korrakaitse- ja migratsioonipoliitika
asekantsler
kantsleri ülesannetes

Sama: Consolato del Mare OÜ

Gerly Herm 6125234
gerly.herm@siseministerium.ee